

Виходить у Львові
що дні (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-й
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
ся лише франковані.

РУКОПИСІ
авертаються лише на
окреме жадання і за зло-
женем оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІЇ
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Сойм краєвий.

59 засідання І. сесії IX. періоду.

На вечірнім засіданні краєвого Сойму в пятницю промовляв насамперед член руско-пакціональної організації пос. Сеник, по котрім виголосив довічу промову консерватист пос. Гальбан. Обговорював подрібно бюджет і справу краєвих фінансів.

По промові п. Гальбана п. Маршалок краєвий замінув засідання о год. 11^{1/2}, вночі і назначив слідуюче на суботу рано.

60 засідання І. сесії IX. періоду

Суботніше засідання розпочалося о год. 10^{1/2}, перед полуднем. Перед приступом до дневного порядку відчитали секретарі внесені петиції і зголошені внесення і інтерпеляції. Між внесеннями було внесене п. Левицкого і тов. о удлінені запомог погорільям громад: Домажира,городецького повіту і Дмитрова, каменецького повіту. По інтерпеляції пос. Цюхцинського в справі розпорядження Намісництва, нормуючого підприємства: мулярські, тесельські, каменярські і керничні, мала палата приступила до першого читання внесення п. Скарбка і тов. в справі непчастних случаїв і пощести.

Перед тим однак забрав голос п. др. Левицкий і замідав усунення тої справи з дневного порядку, а то для того, що також саме внесене поставив п. Скарбек вже діл 6 жовтня 1908 р. і палата прийшла його до комісії аграрних реформ. П. Маршалок краєвий не увізглядів жадання п. Левицкого і п. Скарбек забрав голос, мотивуючи своє внесене. Палата ухвалила передати то внесене комісії реформ аграрних.

З черги приступила палата до дальніої загальної дискусії над бюджетом.

Перший промовляв п. Дудикевич, а по нім забрав голос п. др. Гломбинський і обговорював та пояснював політику Кола польського у Відні, збиваючи засідання, які з різних сторін піднеслися проти твоїх політик. Бесіду п. Гломбинського припято оплесками. П. Рутовський підносив потребу розширення автономії і під重温ував з консервативними послами Гуккою і Старовенським.

На тім о год. 2 по полудні перервав п. Маршалок паради і назначив продовжене засідання на год. 8 вечором.

По відкритю п. Маршалком вечірного засідання, перший забрав голос пос. Сварка. Нарікав па течерішину управу Галичини і падужити адміністрації. Бюджет виказує 14 мільйонів недобору, а таких педоборів мають

множество бюджети повітові і громадські. Раду на то можна би пійти в основній зміні адміністраційної системи. Стати ся то може лише при помочі соймової реформи виборчої. Дальше можна би завести деякі ощадності в краєвих видатках. Відтак полемізував з консервативним бесідником п. Гуккою і „рускими“ послами. Вікінги пакликували до справедливої польсько-руської згоди. Бесіда п. Сварка тривала дві години.

Іменем людовців промовляли пп. Васунг і Вітос. П. Васунг виказував недбалість рільничих департаментів Відні краєвого, де найважливіші справи дожидають літами злагодження, мимо того, що сойм безнастінно ухвалює резолюції, візвання і т. д. — П. Вітос обговорював політичні відношення в нашім краю і вказував на суперечність інтересів дрібної і більшої посіданості.

Засідання скінчилося о год. 11^{1/2}, вночі. Слідуюче пині рано. На днівній порядку стоять ряд справоздань комісійних, а відтак дальший хід бюджетової розправи.

2)

Зрабоване „Регента“.

Сміховинка — М. Блянка.

(Дальше).

Сантіє не зважав на той патяк, бо зізнав, що никто не уміє так відрубати ся як Лякроа, і звернув ся тепер лише до Віктора Боже:

— Я гадаю, що сильна воля все зможе, що єсть лише можливо.

А Лякроа знов тут відозвався ся:

— А ти маєш таку сильну волю?

Сантіє здогадував ся, що тут знов заносить ся на якесь кипини з него, але мимо того не міг тепер заперечити того питання і сказав:

— Так мені щось здає ся.

— Коли так, то як би я був тобою, то я взяв би собі „Регента“ з Лівра. Інколи разів зайду до Лівра, то все подивлю ся на той діамант і все кортиль мене винести в кишенні від камізельки тих десять мільйонів франків, які варта твоїй камінчик.

Віктор Боже кивнув на то головою.

— Коли я на той діамант подивився, то правда, що й мене скоріло винести так велике майно в кишенні від камізельки.

А Сантіє додав до того:

— Що можна би зробити.

Сантіє попав вже був в такий настрій, що готов був перечити ся о кождій твердженні,

— А чому ж би мало бути неможливе? — сказав він розгоряній.

— Перешибоди моральної натури....

— Нема підякої моральністі! Моральність, то лише упереджене, в котрім хтось вихованій. То не могло би бути підякою перешибодою.

— Помнишувши тó, в Ліврі ще й знаменито всеого естережуть.

— І то не було би підякою перешибодою! Я гадаю, що той камінчик легко витягнути. Що то ніколи не стало ся, то лише для того, що тих десять мільйонів не мають для нікого іншого якогось значення.

Лякроа вмішав ся знов до розмови:

— То можеш свою сильну волю знаменито доказати. А хібаж би то нікого не кортло показати тут в „хробаку“, як той „Регент“ съвітить ся?

Сантіє винів свою чарку.

— А вже! Я кажу, що то може без великих трудностей удасти ся.

Боже, котрий гадав, що то лише пуста балаканка, сказав на то:

— Коли то тобі удасть ся, то я тобі доказжу, що я до всіх днів знов єго відберу.

— Отже ти би хотів грati ролю Шерльока Гольмса?

— А чому ж би пі? То мені так само легко удасть ся як тобі рабунок.

Лякроа ще більше додавав їм охоти.

— Знаменита гадка! — казав він. — А до того ще й оригінальна. Я би вам радив, щоби ви заложили ся. Катів стіл буде через

одну піч даром приймати своїх гостей. Хто програє, той буде платити.

— Розуміє ся! Лякроа хотів би знов раз

добре попоїсти з чужої миски.

— Я приймаю заклад — обетав Сантіє при своїм.

— Ну, то й я не відступлю від свого — сказав на то Боже. — Але моя задача розірвичне ся аж тоді, коли ти першу частину виконаєш.

Отже й заложили ся.

Деліаль і Блінка разом з Лякроа мусіли бути сувідками зробленої умови. Задожили ся о бочку вина Бордо. За то мав Гастон Сантіє приїсти до катового стола „Регента“, котрий знаходив ся межи коронними ювелірами французького скарбу державного і представляв вартість що найменше десять мільйонів франків, скоро би його вже перед тим а найдальше до вісім днів не відобрал Боже.

Лякроа списав грамоту о тій умові, котру опіля веї приєутні мусили підписати.

Божевори насувало ся що хвиля на гадку: чи то може бути, щоби Гастон Сантіє взяв той заклад за правдивий, котрий він сам уважав лише за жарт а котрий виринув лише під впливом доброго гумору в пізній порі і видалідок винітого в значній скількості вина та чи міг він хоч би лише на хвильку о тім подумати, що він єго дійстю виконає? Чи могло то бути, щоби він за заплаченою бочкою вина, котра могла коштувати може яких двай-

тували двох Русинів, Гр. Мельника і Салагуба, за підбоблюване грошей. Они не хотіли нічого робити, та вічно лишилися, якби то щось „винаходи“. А що не вдалося їм винайти парової машини, то они взялися „винаходить“ спосіб роблення з олова сріла, чи там срібних долярів. Але бідя не спить. Йкоє посварилися в країні і сей виснівав усе погані, котре їх забрала гарнінько та замкнула у затишне місце, щоби ніхто їм не перешкоджав думати над дальнім утіненем „винаходу“.

— **Люкай доцентом.** В берліні арештовано Артура Віліньского, в фаху люкай, котрий під фальшивим іменем, на підставі фальшивих сьвідоцтв з англійських університетів був у берлінській академії Гумболта доцентом чужих мов. Крім того був учителем чужих мов у вищій торговельній школі. Віліньский оженився під фальшивим іменем в молодою Англійкою. Відкривши приєднано обманьство чоловіка, повідомила она про ее куратора академії, а сей звелів єго арештувати. Образоване Віліньского відповідає єго люкайському званию. Зате має він великий талан до мов.

— **Дрібні вісти.** Стан здоров'я нашого писемника Б. Грінченка, котрий, як звістю не требує, на ліченю в Італії, сеть безнадійний. — „Буковина“, політична часопись, яка через 25 років виходила в Чернівцях, перестала в іншему м. р. виходити. — П. Скварко по оногданій двогодинній бесіді в сеймі занедужав так, що треба єго було відвісти до дому. — Мило в Галичині і на Буковині подорожало о 4—6 К на 100 кільо. Причиною цього має бути подорожене сірих матеріалів потрібних до фабрикації мила. — Після статистики зібралио берлінським бюром статистичним всіх жіздів на сьвіті мас бути 11.570.000. З тих певно найбільша частина припадає на землі, де меншують Русини. — В Гуменці під Самбором стрілив хтось до п. К. Сіджейовича і зранив єго в руку. Виновника досі не викрило. Здогадуються, що то постригне єсть насідком якихсь спорів громади з двором. — Ученики будівництва в державній школі промисловій у Львові постановили розпочати страйк юкожо їх жадання в справі надавання конcessій недостаточно укваліфікованим особам не будуть уважаєні.

† **Померли:** Ванда Скальська, жена учителя в Новомінії упокоїла ся для 4 с. м. оспротивни 4 дрібних дітей. — Мих. Масловський, директор книговодства Банку красного номера у Львові в 62 р. жити.

— **Скандалний процес.** який що до свого предмету рідко коли дулася, закінчився оногди перед судом присяжних у Львові. Аж гайдко і прикро згадувати про такий процес і ми воліли би єго навіть мовчази поминути, як би не то, що з декотрих практичних взглядах таки треба на него увагу звернути. Процес сам представляє ся коротко, як слідує: Авокультант суду п. Евген Кордасевич познакомився з родиною др. Дрималіка, лікаря в Жовтівці, посвавши у него доньку п. Стефанію і взяв кілька тисяч корон на рахунок віна. Перед вінчанем п. Кордасевич заявив будучому тестеві, що єще має заплатити відчинного 800 К одній бувшій учительці, Марії Галінській, з титулом давної любові. Др. Дрималік переслав гроши на руки свого брата секретаря суду п. Дрималіка у Львові, котрий виплатив їх мінімії Галінській, за яку підставлено пішу дівчину, Марію Логинівну. Другого дня відбулося вінчане, але жите молодят не було пасливе, бо по кількох місяцях розвелися. Она вернула до родичів і небавом стала матерю дитини. П. Дрималік дізналися тимчасом, що 800 К виплатили підставлений дівчині, а Марія Галінська навіть не знала Кордасевича. Звідени пішов до прокураторії на п. Кордасевича і на єго приятеля п. Н. Сіяка, урядника Намісництва, який помогав єму в цій обманьстві. Розправа остаточно закінчила ся тим, що трибунал на основі вердикту суддів присяжних, котрі б голосами призначали п. Кордасевича а 5 голосами п. Сіяка не виними обманьства, увільнив обох обжалуваних. Коли ж же суд сказав своє, то очевидно не нашим ділом свій суд тут висказувати: можемо хиба то лише сказати, що на сьвіті діє ся не одна підлota, котрої не можна під піктій параграф підтягнути. Але дивувати треба, як можуть інтелігентні родичі бути

так необачні, щоби свою дитину виставляти на очевидну небезпечність. Не хочемо тут робити підлого докору ін. Дрималікам, бо они й без того тяжким прибиті горем, але все-таки хочемо звернути загальну увагу на то, що обовязком родичів є зовнини бути звідати, хто є їх будучий зять а такому, котрий би, як в сім случаю, вказував потребу відшкодування, щоби уникнути скандалу під час вінчання в церкві, треба таки отверто сказати: Іди півоже, звідкись прийшов і замість одної не робі діві нещастиї!

— **В звістній справі Гофріхтера доносять** з Відня: Капітан авдитор Кунц і поручник Стокляса, котрий робить службу процесового писаря, перебувають в Ліпци, де могли знов ствердити важну річ. Так висліджене між іншими, що Гофріхтер дія 13 падолиста м. р. отже день перед своїм вибадом до Відня і в часі, коли єго жінка вже у Відні перебувала, казав в Ліпци одному ординансовому воякові купити три такі пуделочки, як ті, в котрих порозелано отрую офіцірам з генерального штабу. Ся обставина стається тим важнішо в виду того, що Гофріхтер каже, що він вже давийше, коли єго жінка була в Ліпци, купив три цайців таких пуделочек і девять з них знищив а одно подарував своєму приятелеви поручникови Вальдгерови. Два пуделочки виайдено під час ревізії в помешканні. Як звістно, розіслано офіцірам генерального штабу десять таких пуделочек в цинікалі. Важне єще також що одно відкрите, яке зроблено в помешканні Гофріхтера. Там знайдено кілька сьвіжко виправних мужеских сорочок, в котрі прасовачка повкладала була тоненький т.зв. шовковий папір. В кількох з тих сорочок не було згаданого паперу а в інших був. В такім самім папери були поавивані ті пуделочки, що були порозелані з отруєю.

З Літомеріць знов доносять: На жадане воєнного суду відкопано тут тіло померлої пагло в 1904 р. паречепої Гофріхтера, доньки пастрора Іванни Амляхер і під подушкою, на котрій спочивала голова померлої, впайдено лист картковий, писаний рукою Гофріхтера. Єсть то той лист, котрий дівчина сама тоді, коли мала лягати спати, читала і нагло померла. Войскова комісія забрала той лист, котрий можна єще зовсім добре прочитати, до Відня, де єго мають докладно розглядити. Як звістно, розійшла ся була чутка, що тата наречена Гофріхтера померла від отруї, а суд висній мимо того, що родина померлої рішучо тому перечить на основі лікарських доказів, хоче все-таки єще тепер на поєднаніх останках померлої доходити, чи не знайдуться в них сліди якоєсь отруї.

Телеграми.

Будапешт 17 січня. Інженер товариства плавби „Данівінс“, Вільгельм Райнер, котрий вернув з Петербурга, помер пагло на чорну віспу. Тіло єїческо поховано а родину ізольовано.

Будапешт 17 січня. Соціалісти устроили тут вчера велике збори народні в користь загального права голосування. В зборах взяло участь близько 10.000 осіб. Збори ухвалили резолюцію увірюючу, що робітники не спічнуть доти, доки не виборють загального права голосування. Будуть симпатично відносити ся до кожного правительства, котре заведе загальне право голосування а кожде інше правительство будуть поборювати всякими средстами. Позборах відбув ся маніфестаційний похід.

Берлін 17 січня. „Gesellsch. Gott.“ доноситься, що турецке правительство внесло судову жалобу проти державного Банку о виданні мільйонового депозиту бувшого султана Абдул Гаміда, зложенного в тім банку. Жалобу доручено вже банкови.

Будапешт 17 січня. Г. Кін-Гедерварі був нині на авдіенції у цісаря і предложив листу нового кабінету. Іменовані членів нового кабінету появиться завтра в урядовій газеті.

Гапаранда (Швеція) 17 січня. Вчера о 9 год. 45 мін. рано далося тут почуті в кількох селах трясене землі в напрямі зі сходу на захід. Трясене тревало кілька секунд і чути було підземний гук.

Софія 17 січня. Звістного революціоніста Чернопеєва і шефа ватаги Дзоле убито.

Надіслане.

Черковні річи

— **Найкрасі і найдешевші продає** — „Достава“.

основана руским Духовенством у Львові при ул. Руській ч. 20 (в камениці „Дністра“), а в Станиславові при ул. Смольки число 1.

Там дістапе ся ріжні фелони, чаши, хрести, ліхтарі, съвічники, таци, патерії, кивоти, плащаниці, образи (церковні і до хат), цвіти і великі другі прибори. Також приймають ся чаши до позолоченя і ризи до направи. Уділ виносить 10 К (1 К вписове), за гропі зложені на щадинчу книжку дають 6 при.

Рух поїздів зелізничних

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейського.

Замітка. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від 6:00 вечером до 5:59 рано суть означені підчеркненем чисел мініутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

3 Krakova: 2:30, 5:50, 7:25, 8:55, 9:50, 1:10*), 1:30, 5:45, 8:40, 9:50.

*) 3 Tarnova.

3 Pidvolochysk: 7:20, 12:00, 2:15, 5:40, 10:30.

3 Chernovets: 12:20, 5:45*), 8:05, 10:20*), 2:05, 5:53, 6:10, 9:30.

*) Iz Stanislavova, *) Z Kolomai.

3i Stria: 7:29, 11:45, 4:25, 11:00.

3 Sambora: 8, 9:57, 2, 9:00.

3 Sokala: 7:10, 12:40, 4:50

3 Jaworowa: 8:05, 5.

На „Підзамче“:

3 Pidvolochysk: 7:01, 11:40, 2, 6:15, 10:12.

3 Pidgaecz: 10:54, 7:26*), 9:44, 6:29*), 11:55*).

*) Z Vinnyk.

На дворець „Лівів-Личаків“:

3 Pidgaecz: 10:38, 7:10*) 9:28, 6:13*), 11:39*)

*) Z Vinnyk.

Поїзди льокальні.

3 Bruchowic:

що дня: від 1/5 до 20/5 8:15, 8:20.

1/6 до 20/6 3:27, 9:35.

2/7 до 20/7 5:30.

в неділі і р. к. съвята: від 1/5 до 21/5 3:27, 9:35.

3 Janowa:

що дня: від 1/5 до 20/5 1:15, 9:25,

в неділі і р. к. съвята: від 2/6 до 12/6 10:10.

3 Shyrca: в неділі і р. к. съвята від 30/5 до 12/9 10:15.

3 Lubnia: в неділі і р. к. съвята від 16/5 до 22/9 11:45.

3 Vinnyk що дня 3:44.

— 4 —

Ц. К. уприв. га лицкий акційний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Krakowі, Чернівцях, Тернополі. — Експозитури: в Станиславові, Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВІМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдокладнішім дневнім курсі, не числячи ніякої провізії.

Біржеві замовлення

виконує ся під найприступнішими умовами і
уділяє ся всіх інформацій щодо певної і
користності

льокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ
і вильосовані цінні папери виплачує
ся без потречення провізії і комітів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАННЯ
чисел льосів і інших паперів підлягаю-
чих льосованню.

ОБЕЗПЕЧЕНЕ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини ви-
льосовання.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує
задатки на біжучий рахунок,
бере до переховання цінні па-
пери і уділяє на них за-
датки.

■ Надто заведено на взір загорничих інституцій так звані

Сховкові депозити (Safe Deposits).

За додатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касі сховок до виключного
уежіку і під власним ключем, де безпечно а дискретно може переховати своє майно або важні документи.
В тім напрямі починає банк гіпотечний як найдальше ідучі варіанти зберігання.

Принцип дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділі.